

Vihreät nuoret

Yhteiskuntaa eteenpäin vievä opiskelijaliike

Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liiton edustajistovaalilinjapaperi 2025

Hyväksytty liittohallituksen kokouksessa 25.8.2025

SISÄLLYS

Johdanto	2
Tiivistelmä	3
1.0 Opiskelijaliike aktiivisena yhteiskunnallisena toimijana	4
1.1 Opiskelijaliike ekokatastrofin pysäyttäjänä	4
1.2 Turvataan opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuudet korkeakouluissa, kunnissa, alueilla ja valtakunnallisesti	4
2.0 Opiskelijoiden hyvinvointi ja toimeentulo	5
2.1 Ennaltaehkäisevät matalan kynnyksen palvelut takaavat opiskelijoiden hyvinvoinnin	5
2.2 Elävä opiskelijakulttuuri on opiskelijan kantava voima	6
2.3 Opiskelijoiden talous ja asuminen on turvattava	7
3.0 Korkeakoulutus jokaisen oikeutena	8
3.1 Korkeakoulutus kuuluu jokaiselle	8
3.2 Rohkeasti kansainvälinen ja yhdenvertainen opiskelijaliike	9
3.3 Korkeakoulut sortoa vastaan	10

25 JOHDANTO

26 Edustajistovaaleissa päätetään opiskelija- ja ylioppilaskuntien suunnasta. Vihreät
27 opiskelijat haluavat rakentaa aktiivista ja vaikuttavaa opiskelijaliikettä, joka toimii
28 keskeisessä roolissa ilmasto- ja ympäristöystävällisen yhteiskunnan rakentamisessa,
29 parantaa opiskelijoiden toimeentuloa ja hyvinvointia, ja ajaa sekä nykyisten että tulevien
30 opiskelijoiden etuja.

31 Tavoitteenamme on opiskelijaliike, jolla on merkittävä yhteiskunnallinen vaikutus
32 paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla.

33 Maksuton koulutus, sivistys ja tutkimus ovat vihreille opiskelijoille itseisarvoja.
34 Kenenkään opintopolku ei saa katketa terveydellisiin, taloudellisiin tai kielellisiin
35 ongelmiin eikä tilojen puutteelliseen esteettömyyteen. Tässä opiskelija- ja
36 ylioppilaskunnat toimivat merkittävässä rooleissa vallankäyttäjinä ja edunvalvojina.

37 Vihreät opiskelijat näkevät opiskeluajan arvokkaana ja tärkeänä osana elämää, ei vain
38 välietappina. Tunnistamme, että opiskelijoiden elämäntilanteet ovat moninaisia, ja
39 jokaisella on oikeus kuulua opiskelijayhteisöön omana itsenään.

40 Yhteisöllisyys on opiskeluhyvinvoinnin perusta. Haluamme tukea monipuolista,
41 saavutettavaa ja inklusiivista opiskelijatoimintaa, joka tarjoaa erilaisia tapoja osallistua ja
42 kokea yhteisöllisyyttä. Edustajistojen tulee tehdä aktiivista yhteistyötä
43 opiskelijajärjestöjen kanssa, poistaa osallistumisen esteitä sekä edistää yhdenvertaisia
44 mahdollisuuksia vaikuttaa ja kuulua joukkoon.

45 Vihreä opiskelijaliike toimii feminististen, antirasististen ja anti-ableististen periaatteiden
46 mukaisesti, rakentaakseen yhdenvertaisempaa opiskelijaelämää ja yhteiskuntaa.

47 Tunnistamme ja puramme rakenteita, jotka syrjivät esimerkiksi etnisyyden tai
48 vammaisuuden perusteella niin opiskelijayhteisöissä kuin koko yhteiskunnassa.

49 TIIVISTELMÄ

- 50 • Opiskelijaliike toimii aktiivisena yhteiskunnallisena vaikuttajana ja edistää ilmasto-
51 ja ympäristöpositiivisuutta kaikessa toiminnassaan.
- 52 • Vegaaniset ja ekologiset ratkaisut otetaan käyttöön opiskelijaravintoloissa,
53 tapahtumissa ja opiskelijatoiminnassa.
- 54 • Opiskelijoille turvataan vahvat vaikuttamismahdollisuudet korkeakoulujen
55 hallinnossa ja yhteiskunnassa; viestinnästä tehdään saavutettavaa ja monikielistä.
- 56 • Jokaiselle opiskelijalle taataan riittävät, matalan kynnyksen mielenterveys- ja
57 hyvinvointipalvelut sekä yksilölliset opintojärjestelyt.
- 58 • Opiskelijakulttuuria uudistetaan yhdenvertaisemmaksi ja syrjivät perinteet
59 korvataan yhteisöllisillä ja inklusiivisilla käytännöillä.
- 60 • Opintotukea korotetaan ja sen lainapainotteisuutta vähennetään. Sosiaaliturvaa
61 kehitetään kohti perustuloa.
- 62 • Opiskelija-asuntojen tarjontaa lisätään, kesäajan toimeentulo turvataan ja
63 liikkumisen ratkaisuissa painotetaan joukkoliikennettä ja pyöräilyä.
- 64 • Korkeakoulutus säilytetään maksuttomana ja saavutettavana. Aloituspaikkoja
65 lisätään ja ensikertalaiskiintiöistä luovutaan.
- 66 • Kansainväliset opiskelijat saavat samat oikeudet ja palvelut kuin suomalaiset,
67 lukukausimaksuista luovutaan ja valmistuneille taataan pysyvä oleskelulupa.
- 68 • Korkeakoulujen ja opiskelijaliikkeen yhteistyön on oltava eettistä.

69 **1.0 OPISKELIJALIIKE AKTIIVISENA** 70 **YHTEISKUNNALLISENA TOIMIJANA**

71 **1.1 Opiskelijaliike ekokatastrofin pysäyttäjänä** 72

73 Opiskelija- ja ylioppilaskunnat ovat keskeisiä toimijoita ympäristökriisin ratkaisijoina.

74 Opiskelijaliikkeen tulee kaikessa toiminnassaan edistää ilmasto- ja
75 ympäristöpositiivisuutta, kirittää muita toimijoita sekä varmistaa oman toimintansa
76 kestävyys.
77

- 78 • Velvoitetaan opiskelijayhteisöjä ja korkeakouluja kartoittamaan hiili- ja
79 ympäristöjalanjälkensä opiskelijaliikkeen yhteisen, standardoidun mittauskaavan
80 avulla, ja laatimaan suunnitelma niiden pienentämiseksi.
- 81 • Vähennetään tapahtumien ympäristökuormitusta ja kannustetaan myös opiskelija-
82 ja ylioppilaskuntien alaisia järjestöjä ekologisesti kestävään toimintaan.
- 83 • Varmistetaan, että opiskelija- ja ylioppilaskuntien sekä korkeakoulujen sijoitukset
84 noudattavat korkean tason vastuullisen sijoittamisen kriteerejä.
- 85 • Tarjotaan opiskelijaravintoloissa, opiskelijatapahtumissa ja korkeakoulujen
86 tapahtumissa vain vegaanisia tarjottavia.

87

88 **1.2 Turvataan opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuudet** 89 **korkeakouluissa, kunnissa, alueilla ja valtakunnallisesti** 90

91 Opiskelijaliike vaikuttaa aktiivisesti niin korkeakouluissa kuin laajemmin yhteiskunnassa.

92 Vahva edunvalvonta vaikuttaa suoraan opiskelijoiden arkeen aina asumisesta,
93 liikkumiseen, palveluihin ja hyvinvointiin. Opiskelijamyönteinen politiikka rakentuu
94 saavutettavien palveluiden, kestävästä liikkumisesta ja edullisten kustannusten varaan.

95 Kampukset ovat parhaimmillaan elinvoimaisia keskittymiä täynnä monipuolista elämää.

96

97 • Panostetaan aktiiviseen, saavutettavaan ja monikieliseen viestintään sekä
98 varmistetaan opiskelijoiden mahdollisuus osallistua päätöksentekoon kaikilla
99 korkeakoulun tutkinto-ohjelmien kielillä.

100 • Tuodaan yliopistojen monijäsenisiin toimielimiin tasakolmikantainen edustus
101 kaikista yhteisöryhmistä ja varmistetaan opiskelijaedustus kaikilla
102 ammattikorkeakoulun hallinnon tasoilla.

103 • Kannustetaan opiskelijoita toimimaan osana päätöksentekoa tarjoamalla
104 luottamustoimista ja järjestötoiminnasta opintopisteitä, sekä kokouspalkkioita
105 hallinnon opiskelijaedustajina toimiville.

106 • Säilytetään ylioppilaskuntien automaatiojäsenyys ja turvataan opiskelijakuntien
107 vaikuttamismahdollisuudet takaamalla riittävä julkinen rahoitus.

108 **2.0 OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTI JA** 109 **TOIMEENTULO**

110 **2.1 Ennaltaehkäisevät matalan kynnyksen palvelut takaavat** 111 **opiskelijoiden hyvinvoinnin** 112

113 Opiskelijoiden hyvinvointia ja mielenterveyttä on tuettava kaikin mahdollisin keinoin.
114 Jokaiselle korkeakouluopiskelijalle on taattava kattavat ja matalan kynnyksen palvelut
115 kaikkialla Suomessa. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) on saatava riittävästi
116 lisärahoitusta erityisesti pitkään jonossa olleiden opiskelijoiden hoitoon pääsyä
117 nopeuttamaan. Opiskelijamäärien kasvaessa myös YTHS:n rahoituksen on kasvettava
118 vastaavasti.

119 Hyvinvointia tukevat myös sujuvat opintopolut, opiskelun ja vapaa-ajan tasapaino sekä
120 arjen tuki. Suorituspainneiden vähentämiseksi on tärkeää, että opiskelijat saavat riittävästi

121 ohjaus- ja tukipalveluita, kuten opintopsykologeja, kuraattoreita ja opinto-ohjaajia, joiden
122 avulla voidaan tukea sekä opiskelukykyä että jaksamista.

123

124 • Säädetään opintopsykologien vähimmäismääräksi yksi jokaista 2000 opiskelijaa
125 kohden.

126 • Opiskelija - ja ylioppilaskuntien tulee aktiivisesti viestiä oman alueensa nuorille ja
127 opiskelijoille suunnatuista mielenterveyspalveluista.

128 • Varmistetaan, että opiskelijoiden moninaiset tarpeet kuten oppimisen vaikeudet,
129 neuromoninaisuus, erilaiset oppimistyyli tai perheellisyys otetaan huomioon
130 korkeakoulujen käytännöissä. Mahdollistetaan yksilölliset opiskelujärjestelyt
131 kaikissa korkeakouluissa.

132 • YTHS:n rahoitus on nostettava kestäväälle tasolle opiskelijoiden maksutaakkaa
133 kasvattamatta.

134 • Lisätään matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita, laajennetaan terapiatakuu
135 koskemaan kaikkia opiskelijoita ja turvataan mielenterveyspalvelut myös
136 pitkäaikaissairaille.

137 • Taataan maksuton ehkäisy kaikille opiskelijoille.

138 • Otetaan opiskelijat huomioon hyvinvointialueiden alennetuissa maksuluokissa.

139

140 **2.2 Elävä opiskelijakulttuuri on opiskelijan kantava voima**

141

142 Opiskelijakulttuuri tukee opiskelijoiden jaksamista tarjoamalla yhteisöllisyyttä ja
143 mahdollisuuden toteuttaa itseään. Opiskelija- ja ylioppilaskunnat turvaavat elävän ja
144 laaja-alaisen opiskelijakulttuurin jäsenilleen tarjoamalla monipuolisia palveluita kuten
145 tiloja sekä rahoitusta jäsenyhdistystensä toimintaan. Kannustetaan opiskelijakulttuuria
146 ylläpitäviä järjestöjä ja muita tahoja edistämään opiskelijakulttuurin muutosta kohti

147 nykyaikaisempaa, saavutettavampaa ja moninaiset opiskelijat paremmin huomioon
148 ottavaa suuntaa, jotta kaikki pääsevät nauttimaan yhteisön voimasta.

149

- 150 • Luovutaan syrjivistä ja pilkkaavista perinteistä, jotka aiheuttavat yksinäisyyden ja
151 joukkoon kuulumattomuuden kokemuksia. Luodaan tilalle erilaisia opiskelijoita
152 yhdistäviä kokemuksia ja kulttuurillista yhteenkuuluvuutta uusilla perinteillä.
- 153 • Kannustetaan opiskelijajärjestöjä järjestämään tapahtumia ja toimintaa, jotka ovat
154 kaikille saavutettavia ja esteettömiä sekä fyysisesti että sosiaalisesti.
- 155 • Opiskelija- ja ylioppilaskuntien tulee tukea järjestöjä yhdenvertaisuuden
156 edistämisessä tarjoamalla koulutusta ja tukea syrjivien rakenteiden
157 tunnistamiseen ja purkamiseen.

158

159 **2.3 Opiskelijoiden talous ja asuminen on turvattava**

160

161 Jokaisella opiskelijalla on oikeus keskittyä täysipäiväisesti opintoihin ilman jatkuvaa
162 huolta toimeentulosta. Liian moni joutuu rahoittamaan välttämättömät elinkustannukset
163 lainalla tai työnteolla. Riittävä opintotuki ja kohtuuhintainen asuminen ovat
164 kouluttautumisen perusedellytyksiä, ja nykyinen lainapainotteinen tukijärjestelmä
165 kaventaa yhdenvertaisia mahdollisuuksia kouluttautua.

166

- 167 • Vähennetään opintotuen lainapainotteisuutta ja kehitetään
168 sosiaaliturvajärjestelmää kohti vastikkeetonta perustuloa.
- 169 • Asetetaan opintolainalle korkokatto.
- 170 • Puretaan opintorahan indeksijäädytykset ja tehdään opintorahan tasoon korotus.
- 171 • Sidotaan korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki elinkustannusten nousuun ja
172 poistetaan ateriatuen rajoitus yhteen ateriaan päivässä.

- 173 • Taataan harjoittelutuki kaikille ja maksetaan harjoittelusta osaamistasoa vastaava
174 palkka.
- 175 • Palautetaan investointituki opiskelija-asuntotuotannolle.
- 176 • Turvataan kesäajan toimeentulo.
- 177 • Palautetaan opiskelijat yleisen asumistuen piiriin ja luovutaan asunnon
178 vuokranneiden asumistuen ruokakuntoa kohtaisuudesta.
- 179 • Rakennetaan uusia opiskelija-asuntoja kampusten ja joukkoliikennedyteyksen
180 läheisyyteen.
- 181 • Mahdollistetaan autoton liikkuminen kampusalueilla tiivistämällä joukkoliikenteen
182 vuorovälejä myös iltaisin ja viikonloppuisin.
- 183 • Parannetaan pyöräilyn edellytyksiä lisäämällä pyöräkaistoja sekä niiden
184 ympärivuotista kunnossapitoa.
- 185 • Säilytetään kattavat opiskelija-alennukset kulttuurin, liikunnan ja liikkumisen
186 palveluissa.

187 **3.0 KORKEAKOULUTUS JOKAISEN OIKEUTENA**

188 **3.1 Korkeakoulutus kuuluu jokaiselle**

189

190 Korkeakoulutuksen on oltava aidosti saavutettavissa kaikille. Opiskelumahdollisuudet
191 eivät saa riippua sukupuolesta, etnisyydestä, vammaisuudesta tai muusta taustasta, vaan
192 jokaisella on oltava yhdenvertainen oikeus kouluttautua.

193

194 Maksuttomat tutkinnot ja opiskelumateriaalit ovat saavutettavan koulutuksen kulmakivi.
195 Saavutettavuus tarkoittaa myös joustavia opintomahdollisuuksia sekä lähi- että
196 etäopetuksessa. Lisäksi korkeakoulujen fyysisten tilojen, kuten luentosalien,
197 opiskelutilojen ja tapahtumapaikkojen, on oltava esteettömiä ja aidosti kaikkien

198 opiskelijoiden käytettävissä.

199

200 • Turvataan korkeakoulujen perusrahoitus laadukkaan opetuksen ja vapaan tieteen
201 turvaamiseksi.

202 • Lisätään korkeakoulujen aloituspaikkoja ja rahoitetaan ne täysimääräisesti.

203 • Opiskelijavalintojen tulee perustua maksuttomiin, toisen asteen
204 opintomenestyksestä riippumattomiin valintaväyliin, kuten valintakokeisiin,
205 soveltuvuuskokeisiin tai näyttöreittivalintoihin.

206 • Ensikertalaiskiintiöstä tulee luopua opiskelijavalinnoissa.

207 • Edistetään jatkuvaa oppimista tarjoamalla valmistuneille opiskelijoille
208 mahdollisuus päivittää osaamistaan maksuttomilla opintojaksoilla.

209 • Lisätään korkeakoulujen välistä yhteistyötä ja tarjotaan opiskelijoille enemmän
210 verkkokursseja muista korkeakouluista.

211 • Huolehditaan uusien korkeakoulutilojen esteettömyydestä ja muutetaan olemassa
212 olevia tiloja esteettömiksi aina kun se on mahdollista.

213

214 **3.2 Rohkeasti kansainvälinen ja yhdenvertainen opiskelijaliike**

215

216 Kansainvälisyys on suomalaisen korkeakoulutuksen vahvuus ja itseisarvo. Aidosti
217 yhdenvertainen korkeakouluyhteisö edellyttää antirasistisia ja monikielisiä käytäntöjä
218 sekä aktiivista työtä sen eteen, ettei opiskelijat eriydy omiin ryhmiinsä. Kansainvälisillä
219 opiskelijoilla tulee olla samat mahdollisuudet vaikuttaa ja osallistua kuin suomalaisilla, ja
220 korkeakoulujen on tuettava integroitumista yhteiskuntaan. Jotta valmistuneet voisivat
221 rakentaa tulevaisuuttaan Suomessa, heidän oleskelu- ja toimeentuloedellytystensä on
222 oltava yhdenvertaiset.

223

- 224 • Tuodaan kansainväliset opiskelijat YTHS:n palveluiden piiriin.
- 225 • Pyritään monikielisyyteen korkeakouluyhteisöjen ja ylioppilas- ja opiskelijakuntien
- 226 toiminnassa takaamalla mahdollisuus osallistua tutkintokielellä.
- 227 • Taataan ei-suomenkielisille tai -ruotsinkielisille ja kansainvälisille opiskelijoille
- 228 mahdollisuus osallistua opiskelija- ja ylioppilaskunnan sekä korkeakoulun
- 229 päätöksentekoon yhdenvertaisina yhteisön jäseninä.
- 230 • Panostetaan kaksi- ja monikielisyyteen kansallisella lisäresursoinnilla
- 231 korkeakouluille, josta osa suunnataan ylioppilas- ja opiskelijakuntien toiminnan
- 232 kehittämiseen.
- 233 • Parannetaan kaupunkien ja hyvinvointialueiden monikielistä viestintää.
- 234 • Myönnetään oleskelulupa koko tutkinnon ajaksi ja poistetaan
- 235 varallisuusvaatimukset.
- 236 • Taataan pysyvä oleskelulupa kaikille Suomessa tutkinnon suorittaneille
- 237 valmistumisen jälkeen.
- 238 • Turvataan kansainvälisille opiskelijoille samat asumismahdollisuudet kuin
- 239 suomalaisille.
- 240 • EU ja ETA-alueen ulkopuolisten opiskelijoiden lukukausimaksuista on luovuttava
- 241 välittömästi.

242

243 **3.3 Korkeakoulut sortoa vastaan**

244

245 Suomalaisen korkeakoulutuksen tulee aina perustua ihmisarvon, demokratian ja
246 ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja niiden edistämiseen. Korkeakoulujen ei tule tehdä
247 yhteistyötä korruptoituneiden ja autoritaaristen valtioiden tai hallintojen kanssa, jotka
248 toteuttavat kansanmurhaa tai muita vakavia ihmisoikeusrikkomuksia. Uusia
249 kumppanuuksia solmittaessa on varmistettava, että yhteistyö on eettisesti kestävä.

250 Opiskelijaliikkeen on oltava vankkumaton ihmisoikeuksien puolustaja ja vaadittava
251 korkeakouluilta vastuullisuutta kaikessa toiminnassaan. Samalla opiskelija- ja
252 ylioppilaskuntien tulee omassa toiminnassaan boikotoida epäeettisiä yrityksiä ja tuotteita
253 sekä näyttää esimerkkiä kestävien ja oikeudenmukaisten kumppanuuksien
254 rakentamisessa.

255

- 256 • Lopetetaan yhteistyö toimijoiden kanssa, jotka syyllistyvät kansanmurhaan,
257 sortoon tai ihmisoikeusrikkomuksiin.
- 258 • Kielletään tilauskoulutukset epäeettisten valtioiden ja hallintojen kanssa.
- 259 • Varmistetaan uusien kumppanuuksien eettisyys ennen yhteistyön aloittamista.
- 260 • Tarjotaan turvapaikka korruptoituneita ja autoritaarisia hallintoja pakeneville
261 vapaan tieteen tekijöille.